

פרוטוקול מס' 51

מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
יום שני, י"ב בשבט התשנ"ז (20 בינואר 1997), שעה 10:00

נכחו:

חברי הוועדה: מיכה גולדמן - מ"מ היר"ר
שאול יהלום
דוד צוקר

מחמנים: בן אבי שלום - המכיר הארצי, הסתדרות הפקידים
עו"ד דיינה ירום - הלשכה המשפטית, משרד האוצר
אליהו ליפשיץ - המשרד לעניני דתות
רות רוטנברג - היועצת המשפטית, המשרד לאיכות הסביבה
חוסס יונס - המשרד לאיכות הסביבה
אילת חזן - המשרד לאיכות הסביבה
רות ארנסון - החברה להגנת הטבע
אילת אלישר - היועצת המשפטית, משטרת ישראל
שולמית שמעון - מחלקת התנועה, משטרת ישראל
אריאב ראובן - המשרד לבטחון פנים
עו"ד מלי סיטון - משרד התחבורה
שלמה כץ - משרד התחבורה
עו"ד אלי אביר - משרד התחבורה
יהודה חזן - משרד הפנים
ישראל אזר - משרד הפנים
דניאל סלומון - משרד הפנים
יוסף עאמר - משרד הפנים
אביטל שטרנברג - משרד המשפטים
ציפי רון - ארגון הגג "חיים וסביבה"

יועצת משפטית: מרים פרנקל שור

מנהלת הוועדה: יפה שפירא

קצרנית: סיגל גורדון

סדר-היום:

1. חוק לתיקון פקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין) (תיקון מס' 7)
(פטור למקווה סהרה), התשנ"ו 1996.

2. הצעת חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז-1997, חבר הכנסת דוד צוקר

הצעת חוק לתיקון פקודת מטי העיריה ומטי הממשלה (פיטורין) (תיקון מס' 7)
(פטור למקווה טהרה), התשנ"ו - 1996

הי"ר מיכה גולדמן:

בוקר טוב לכולם, אני פותח את ישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה. הנושא הראשון, הצעת החוק של חבר הכנסת שאול יהלום ואני מבקש להציג את העניין.

שאול יהלום:

אדוני היושב ראש, אנחנו נמצאים בין קריאה ראשונה לקריאה שנייה ושלישית. הצעת החוק אומרת, שיש לפתור מדמי ארנונה מקווה טהרה. בישובים קונבנציונליים מדובר בסך הכל במקום אחד, בישובים קצת יותר גדולים מדובר בשניים ורק בערים הגדולות מדובר על כמה בחדים. באופן עקרוני יש להבדיל בין שני סוגים, הסוג האחד מוחזק על ידי המדינה, על ידי המועצות הדתיות וכל תשלום בסופו של דבר יוצא מכיס אחד ונכנס לשני. האפשרות השנייה היא במקרים מעטים כאשר עמותה פרטית מקימה מקווה. אנחנו רוצים לעודד דברים כאלה מכיוון שזה חוסך הון תועפות למדינה והעידוד הקטן הזה של תשלום דמי ארנונה יכול להיות בהחלט הוגן והגון. בקריאה הראשונה כל חברי הבית תמכו בעניין. למעשה, במידה מסוימת החוק הזה מצלם מצב כי בדרך כלל לא משלמים את הארנונה חה נעשה בהסדרים שהחוק לא נותן אותם.

הי"ר מיכה גולדמן:

מאחר ואין פה חילוקי דעות ואין חבר כנסת נוסף כדי לאפשר לו לדבר בעניין, אני רוצה, שתהיה החלטה של ועדת הפנים, שאנחנו מאשרים ומעבירים זאת לקריאה שנייה ושלישית. אני מודה לך ותודה רבה, אנחנו מאשרים זאת לקריאה שנייה ושלישית.

הצעת חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז - 1997

דדי צוקר:

סליחה, אני מבקש לבדוק מדוע לא קיבלתי הזמנה, אני לא מוכן שייתנהלו כך הישיבות, להריץ אותי באמצע מבלי שאני יודע במה מדובר. אני מבקש לקבל תשובה.

היר"ר מיכה גולדמן:

אנחנו עוברים לנושא הבא, חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז - 1997, של חבר הכנסת דדי צוקר. אני מבקש מהיועצת המשפטית של הוועדה, מאחר וחלק מהדיון התקיים חה המשך דיון, אבקש לומר מספר מילים כדי להזכיר למי שלא מכיר ולמי שהצטרף.

מרים פרנקל שור:

מונחת לפנינו הצעת חוק עוד מהכנסת השלוש עשרה, החלנו עליה דין רציפות. בישיבה הקודמת אישרנו את סעיף 5א ונותר לנו לדון בסעיף 5ב, שמדבר על סמכויות לפקחים. שאר הסמכויות, שהצעת החוק הזו מעוניינת להעניק לפקחים לפי סעיפים 2, 3 - שזו סמכות רישום וגם קבילות הרישומים בבית משפט היא להעניק למפקח סמכות לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית חה היה מוסכם על כולם. השאלה התעוררה לגבי סעיף 3 ובנוסף לא סיכמנו את סעיפים 23 ו-24 לפקודת סדר הדין הפלילי.

דבר נוסף אשר נותר לוועדה להחליט, באם לתת גם עונש מאסר בנוסף על קנס.

דוד צוקר:

כדי להסיר התנגדות שהתגלתה פה בישיבה הקודמת סביב סוגיית סמכויות המעצר אני רוצה לומר, שמאחר ושוחחו עימי מחוץ לחדר הישיבה והתברר, שיש רביס שיש להם סמכויות רבות, ביקשנו למצוא אלטרנטיבה לסמכויות מעצר. אני השתכנעתי, שאין אלטרנטיבה אחרת זולת האלטרנטיבה שהוצעה על ידי הממשלה ובעניין הזה אני מסיר את התנגדות שהובעה בפעם הקודמת ואני מציע ללכת על פי הגישה שמוצעת.

רות רוטנברג:

אלה לא סמכויות מעצר אלא סמכויות לפי פקודת סדר הדין הפלילי מעצר וחיפוש.

היר"ר מיכה גולדמן:

יש לנו סעיף אחר שחיפוש דורש מעצר, אי אפשר לא לעשות חיפוש. האם אפשר היועצת המשפטית של המשרה?

אילת אלישר:

אפשר בחיפוש לפי צו.

רות רוטנברג:

הנוסח הזה לפי דעתי הוא כמעט עשרה חוקים שיש לנו סמכויות, אין פה שום דבר יוצא דופן.

דוד צוקר:

אמרתי כי בנקודה זו השתכנעתי ואני מסיר את ההתנגדות. נשארה השאלה לגבי קבילות ההודאה.

מרים פרנקל שור:

לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית אפשר לערוך חקירות ולחקור בעל פה, השאלה היא לגבי קבילות ההודאה בבית משפט. לגבי זה התעוררה השאלה של חבר הכנסת דדי צוקר, האם פקח, שרושם הודאה, ההודאה צריכה להיות קבילה בבית משפט.

דוד צוקר:

השאלה כפי שהציגה אותה הממשלה, האם יוגשו תביעות או לא יוגשו תביעות ואתם מציעים שזה יעשה על ידי פקח וההודאה תהיה קבילה.

רות רוטנברג:

בנוסף למשטרה כמובן.

הי"ר מיכה גולדמן:

בכל דרך הפעילות שלנו, אנחנו רוצים לחזק את כל הגורמים המתנדבים ואני אומר שפה זאת הזדמנות לתת אפשרות לסמכות של גורם שבא לסייע ולשחרר חלק מעבודת השוטח.

בן-אבי שלום:

כהסתדרות הפקידים אני מייצג גם את המצילים בחופי הרחצה ואני גם אדבר מצד ההיבט הצרכני מכיוון שיושב ראש הצרכנות שלנו נמצא בוועדה נוספת. הציבור שמשתמש בחופים נמצא ניזוק בתחום תחנות הרחצה מנטיעת רכבי-שטח מסוגים שונים לאורך החופים וכמובן שגם למצילים דבר זה מפריע. אני חושב, שהמצילים הם אלה שצריכים להיות בעלי הסמכות בחופי הרחצה אשר יכולים לתת מענה לתופעה הזו. בהסכם האחרון של המצילים בגלל הסיבה הזו כללנו, שהעיריה בהסכם קיבוצי תמנה אדם, שיתאם את הנושאים האלה עם המצילים בין שתי תחנות רחצה. יש אדם, שנקרא אחראי האזור וכדאי להטיל עליו את האחריות.

רות רוטנברג:

אין לנו בעיה, הם עובדי רשויות מקומיות.

הי"ר מיכה גולדמן:

יש פה בעיה אחרת, מצד אחד אנחנו רוצים להבטיח שהמציל צריך למלא את השליחות שלו בהתאם להגדרת התפקיד של מציל ומצד שני מסילים על המציל לעשות תיאומים נוספים בנושא סרקטורנים, למעשה פוגעים באופן תיפקודו.

שלום בן אבי:

יש למנות מציל, שלא יושב בתחנת המציל אלא ממונה רק לתפקיד הזה. הגדרת התפקיד שלו יותר רחבה, הוא נקרא מתאם בכל הבעיות הבטיחותיות בין שתי תחנות ההצלה ולא עוסק בהצלה בים.

הי"ר מיכה גולדמן:

בזמן שהוא ממלא את התפקיד הזה הוא נמצא למעשה מחוץ לפעילות שלו במצילות בים, אבל אני חושש שכאן יהיה ניצול, אנחנו יודעים שיש לחצים על הרשויות המקומיות לצמצם בכוח אדם ואז יגידו באותה הזדמנות ובאותם השעות הוא יהיה גם מציל וגם אחראי על תיאומים שונים. זה יביא למשא ומתן נוסף עם המצילים לקבל תוספת מיוחדת עבור העבודה הזאת.

שלום בן-אבי:

הוא לא מקבל תוספת שכר, הוא ממילא עושה את העבודה ומוציא את הסמכויות.

דוד צוקר:

אין צורך לשנות נוסח ואין צורך במפורש לקבוע שמצילים יכולים למלא את התפקיד מכיוון שברגע שהם עובדי רשות זה חל עליהם.

מרים פרנקל שור:

הוא טוען בסעיף 4' שטר הפנים "רשאי להסמיך מפקחים לענין חוק זה מקרב עובדי משרד ומתוך רשימות פקחים ומפקחים שהגישו לו איגודי ערים ורשויות מקומיות". זאת אומרת, הם לא בגדר פקחים ומפקחים ולפיכך מלכתחילה הם לא יוכלו לבצע את התפקיד.

רות רוטנברג:

אני חושבת שאנחנו נכנסים לסמטה שמסיתה אותנו מהעיקר, הרעיון היה לתגבר בעצם את המשטרה, שזה בעצם התפקיד שלה. אנחנו אמרנו, שגורמים שממילא נמצאים על החוף כמו רשויות מקומיות, משרדי ממשלה, המשרד לאיכות הסביבה, משרד הפנים כמובן, אנשים שיש להם כישורים להיות מפקחים, אותם הגופים אפשר יהיה להסמיך אותם גם לצורך החוק הזה. אני לא חושבת, שאנחנו צריכים לעשות פה סידורים מיוחדים לסקטור כזה או אחר. אנחנו הבטחנו בזמנו למשרד האוצר במהלך הטיפול בהצעת החוק, שלא תהיה תוספת תקנים ולא יהיו שינויים. במערכת היחסים בין המצילים לבין הרשות המקומית אני מציעה, שלא נתערב. אם הרשות המקומית תתן להם סמכויות של מפקחים לפי חוקים אחרים, אם שר הפנים יידעה הוא רשאי להסמיך אותם, אני לא חושבת שצריך להזכיר אותם כי אחרת נצטרך להזכיר גם אחרים.

דוד צוקר:

הוא מציע, כי מכיוון שיש גורם אחד שנמצא על החוף כל הזמן, הגורם הזה מראש יכול להיות פקח, אולי מראש הוא לא מוגדר כפקח.

רות רוטנברג:

אבל עכשיו צריך להזמין את נציג המעסיקים, את הרשויות המקומיות וכו'.

היו"ר מיכה גולדמן:

אני חושב שקיבלנו הבהרה מהיועצת המשפטית של המשרד לאיכות הסביבה, אני חושב שזה עונה על האידיאל. אין לנו התנגדות, שהרשות המקומית ברשימת הבקשות למפקחים תפעל, זה לא נוגד את החוק.

מרים פרנקל שור:

מצד שני אנחנו נותנים סמכויות לפקחים בסעיף 5, אנחנו צריכים שהשר יחשוב האם הם יכולים להתמודד עם זה.

דוד צוקר:

לכן אני שואל איך מציל מתמודד עם פקח?

היו"ר מיכה גולדמן:

חבר הכנסת צוקר שואל אם אותו משה, שהוא פקח בחוף נתניה, איך הוא מקבל מעמד של פקח בנוסף למציל? התשובה היא, שהרשות המקומית מגישה את שמו כדי לקבל מעמד של מפקח חף עונה על הבעיה.

מרים פרנקל שור:

לגבי סעיף 6, האם הסנקציה תהיה רק קנס או גם מאסר?

היו"ר מיכה גולדמן:

אני בעד להשאיר רק קנס.

רות רוטנברג:

אותה עבירה או נהיגה בסרקסורון היא עבירה לפי פקודת התעבורה. לפי פקודת התעבורה, זה שנתיים מאסר. לי זה נראה קצת מוגזם להשאיר רק קנס דווקא בחוק, שהוא ספציפית נועד להרתיע. דיברנו כאן על חצי שנה חה נראה לנו סביר בנסיבות הענין חה גם סביד לפי צו העונשין.

היו"ר מיכה גולדמן:

אנחנו יודעים באיזה ציבור מדובר.

רות רוטנברג:

אנחנו מדברים גם על ציבור של רוצחים, היו שני מקרים של הרג.

היו"ר מיכה גולדמן:

מה התיחסות בחופי ים לגבי סירות מירוק, האם רק קנס או גם מאסר?

אילת אלישר:

אם אתה מדבר על סיטואציה, שבה נגרם מוות זה ייכנס לענישה של חוק העונשין. במעט מאוד עבירות יש רק קנס.

מלי סימון:

לפי פקודת התעבורה יש סעיף של גרימת מוות. מבחינת השטתו של כלי שיט בשלב ראשון מדובר בחוקי הים בשלילת הרשיון, בהשעייה, בפסילה עד להעמדה לדין, אבל במקרה של גרימת מוות, אנחנו נכנסים למסגרת של חוק העונשין.

שלום בן-אבי:

אם תהיה אפשרות מאסר ואפילו רק חודש, כל הגופים יתייחסו לזה ברצינות.

אביטל שטרנברג:

ברצוני להעיר כי אין בחוק מלבד חוק העונשין הוראות של עונש שלא כוללות מאסר. בחוק הסדרת מקומות רחצה מי שמפר הוראות של מציל, העונש הצפוי לו בין היתר הוא מאסר חודש. אין לשכות, שהעונש הזה הוא עונש מקסימום, בית המשפט לא חייב לתת מאסר, הוא יכול לתת קנס. ברגע, שהמסר הוא שהעונש הוא עונש כספי, זאת אומרת, שהמחוקק לא מתייחס לעבירה הזו בחומרה. אני לא חושבת, שאנחנו יכולים להרשות לעצמנו שלא לקבוע את הסף לשישה חודשים לפחות.

רות רוטנברג:

זה משדר כי הכנסת מחלזלת בעבירות. חצי שנה זה המינימום.

אילת אלישר:

לשאלתך לגבי נהיגה בכלי שיט, יש עבירה ספציפית בחוק העונשין המדברת על נהיגה רשלנית בכלי שיט או נהיגה שמסכנת את הציבור, כאו מדובר על שלוש שנות מאסר.

היו"ר מיכה גולדמן:

בסדר, חזרתי בי, שכנעתם אותי.

מרים פרנקל שור:

הסיכום הוא שישה חודשים. עכשיו לגבי סכום הקנס.

הי"ר מיכה גולדמן:

נעגל לחמישים אלף שקל.

מרים פרנקל שור:

לי יש שתי שאלות: הראשונה, היות חו עבירה תעבורתית, האם הדבר יידון בבית משפט שלום או בבית דין לעניני תעבורה?

אביטל שטרנברג:

אני חושבת שבבית משפט לעניני תעבורה.

דוד צוקר:

אני חושב בבית משפט השלום.

רות רוטנברג:

אני מבקשת להעיר, זו לא רק עבירת תעבורה ומשום כך אנחנו, המשרד לאיכות הסביבה נמצאים כאן, זו עבירה של השחתת ערכי טבע.

שולמית שמעון:

אני חוששת, שתהיה קצת בעיה מבחינת אכיפה ומימוש האכיפה מצד המשטרה אם זה יוגש לבית משפט שלום רגיל מכיוון שזה יחייב הכנת כתב אישום. לעומת זאת בבית משפט לתעבורה, דוח מהווה כתב אישום וזה רץ הרבה יותר חופשי.

דוד צוקר:

במובן המהותי לא מדובר בעבירת תעבורה, מדובר בנושא לא משום שהיו תאונות על חופי הים, לכן אם נלך לבית משפט לתעבורה זה מצמצם מאוד את הענין.

הי"ר מיכה גולדמן:

אז נחליט על בית משפט השלום.

שלום בן-אבי:

האם אפשרי מבחינה משפטית לחייב בחוק את משרד הפנים, שבכל תחילת עונת רחצה עליו לפרסם את הנתשאים הבטיחותיים באמצעי התקשורת מכיוון שהפרסום המוקדם מאוד עוזר ומיידע.

הי"ר מיכה גולדמן:

הבעיה של הסרקטרונים היא לאורך כל השנה.

שלום בן-אבי:

לא בכל השנה יש ציבוד.

יהודה חזן:

יש בעיה מסוימת, האם כל מפקח כולל רשות העתיקות, קרן קיימת לישראל, יכולים לרשום דוח? אם קרן קיימת תיגש לבית משפט ותגיש את התביעה, זה יגרום למצב שתהיה אחידות מסוימת בהצגת הקו.

רות רוטנברג:

אני רוצה להזכיר לך, שההצעה הזאת תואמה עם משרד הפנים, היא על דעת משרד הפנים. אנחנו נתאם בין המשרדים, נעשה נוהל בין המשרדים.

מרים פרנקל שור:

לגבי הסמכת מפקחים, חבר הכנסת דדי צוקר העלה בדיון קודם דאגה לגבי הכשרה של מפקחים בגלל, שיש כאן סמכויות מעצר וחיפוש, "...לא יתמנה מפקח לפי סעיף זה אלא אם כן הוא קיבל הכשרה מתאימה כפי שנקבעה על ידי המנהל הכללי של משרד הפנים או מהמשרד לאיכות הסביבה לפי העניין..." אני מציעה לכלול את הסעיף הזה בסעיף 4 להצעת החוק.

הי"ר מיכה גולדמן:

אנחנו מאשרים זאת.

רות רוטנברג:

יש לנו הוראה דומה בחוק גנים לאומיים ושמורות טבע לגבי צורך והדרכה של פקחים, ואני מציעה שיהיה כתוב: השר והשר לאיכות הסביבה יחד עם שר המשטרה.

מרים פרנקל שור:

משרד התחבורה, האם יש צורך לעשות תיקון עקיף לפקודת התעבורה?

מלי סימון:

אין צורך.

מרים פרנקל שור:

לגבי העונשין בסעיף 6 כתוב, "העובר על הוראה מהוראות חוק זה", אני מציעה שיהיה כתוב העובר על הוראת סעיף 2.

הי"ר מיכה גולדמן:

אנחנו מברכים על המוגמר ואני רוצה להודות לחבר הכנסת דדי צוקר. לכל אחד מאיתנו יש את הנגיעה לנושא הזה ואני חושב, שצריך להתמודד עם הבעיות האלה. אני יודע איזו חוויה אנחנו עוברים גם עם הדיפנים וגם עם הסרקטרוניים בשדות, אני רואה את הבעיות הקשות שמתעוררות ולא רק בחופי ים, זה גם בנגב וגם בגליל.

אני רוצה להודות ליועצים המשפטיים ולכל אלה שסייעו במשרדי הממשלה השונים. אני מציע שנצביע.

רות רוטנברג:

אפשר לבקש בהדמנות זאת, שחלק גדול מהאכיפה של החוק הזה יהיה בפרסום, שתצא קריאה מהכנסת.

הי"ר מיכה גולדמן:

אני פונה וקורא למשרדי הממשלה לדאוג לפרסום משום שיש חשיבות גדולה מאוד לפרסום. נעבור להצבעה.

הצבעהבעד - 2
נגד - איןהיור מ"כ גולדמן:

הצעת חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז - 1997 - אושרה.

אני מזדה לכם, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 10:40.